

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT, Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	---

A harc az egyetemért.

Debreczen, július 9.

Több mint egy évtizede folyik a háborúság a nagyobb magyar városok között a harmadik egyetemért s ez a harc rendszerint kormányváltások alkalmával veri a legnagyobb hullámokat. Az új egyetem problémája ott szerepel az utóbbi kormányok mindegyikének programjában, de egy kormány sem volt oly szerencsés, hogy ezt a problémát ne kényszerült volna terhes örökségül hagyni utódja számára. S most, hogy a Héderváry-kormány e probléma örököse, éppn úgy, mint elődjeihez, hozzá is bekapogtatnak a türelmellen városok, mindenik fölírja azokat az okokat, melyeknek alapján az egyetem iránti igényét támasztja, az egyik kulturális multban, a másik geográfiai helyzetben, a harmadik financiai áldozatokban gyökerezőnek tüntette föl az új egyetemhez való jogosultságát. Van e városok között olyan, amelyik e három előfeltétel közül kettőt is ki tud mutatni: a geográfiai helyzetet és financiai áldozatokat. Van olyan, amely egyet sem tud fölmutatni. Végül van olyan,

amely mindhárom előfeltétel tényleges birtokosaként mutatkozhatik he. Ilyen város csak egy van: Debreczen.

De a nagy probléma megoldására aligha a szerint készülnek a hivatottak, hogy a versengő városok közül melyiknek az igénye a legjogosultabb. Sőt ennél sokkal súlyosabb váddal kell illetnünk a hivatottakat: hogy minden komolyság nélkül, a viszonyok kellő mérlegelése nélkül kezelik a magyar kultúrának ezt a roppant ügyét és hihetetlen módon nyilatkoznak róla. A Héderváry-kormányánál elsőknek — mint jelentettük — Kassa köszöntött be tegnap az egyetemért való alázatos kérelmével és kapott tőle megnyugtató kijelentéseket. Zichy János gróf kultuszminiszter például ilyeneket mondott a kassaiaknak:

„Megígérem önöknek azt, hogy a mikor a kérdés aktuális lesz, *mindenkor szeretettel és örömmel fogok megemlékezni arról, hogy miniszterségem idején Kassa város rolt az, amely elsőknek fordult hozzám és előadta memorandumában is az egyetem felállítását mellett szóló amaz okait, amelyekről különben már tudomásom is volt.*“

Arról nem akarunk most beszélni, hogy a versengő városok közül Kassa

jogosultság dolgában mennyire az utolsók között kullog, csupán rá akarunk mutatni arra az abszurdításra, hogy az egyetem problémájának megoldásában egy miniszter szerepet juttasson annak a körülménynek is, hogy melyik város kilincselte nála legelőször. — Mintha az egyetem kérdését versenyfutás analogiájára lehetne eldönteni: amelyik város küldöttsége a legkorábban beérkezik a kultuszminiszter fogadószobájába, azé az egyetem. Zichy miniszter szavaiból ezt olvassuk ki. Rajta tehát Soroksár, Erzsébetfalva, Rákospalota, Budakeszi, meg tí többi fővároskörnyéki falvacskák lakói: szaladjatok neki s egyetemet kaptok!

A koalíciós kormány az egyetem-kérdésben elfoglalt álláspontját, hogy több városban állít egyetemet, magáévá tette a Héderváry-kormány is. Ez tagadhatatlanul okos terv, noha a koalíciós kormányt illeti is érte az apaság dicsősége. A külföldön minden két millió lakosra jut egy egyetem, nálunk Magyarországon csak minden nyolc millióra. De vajjon nem lesz-e ezuttal is ugyanaz a sorsa a több egyetem-tervnek, mint volt a koalíciós kormány alatt? Bizonyos aggodalommal olvassuk egyik fővárosi lapnak a kassai küldöttségjárás-

Az utolsó óra.

Írta: Szombatos Elemér.

Pál doktor sietve ment át a kórház udvarán. Fölfutott a lépcsőn. Kinyitotta a szobája ajtaját és belépett. De úgy látszik, mást gondolt, mert ismét kijött. Fehér orvosi kabátjában megdidergett. Hanem azért csak ment. Amikor az elmeosztály mellett elhaladt, valaki ott benn, valamelyik cellában megdöngötte az ajtót.

Pál doktor jobban sietett. Elment a női belgyógyászat, a férfi belgyógyászat s a szemosztály mellett. Ugy tetszett neki, hogy végtelen hosszú, szomorú sóhajok verődnek ki a falakon... Jaj, de rossz... Futva ér az udvar hátulso részébe. Ott van a fűtőház és virágház közt a ragályos osztály. Itt esőngött. Kihuzta az óráját. Féltilzenkettő.

Az ápolónő kicsit megvárta. Álmos volt és sokáig motoszkált az ajtón, melyen Pál doktor végre belépett.

— Jó estét.
 — Jó estét kívánok.
 — Na mi az újság, hogy vannak, hogy vannak kis mama? Hogy van a gyereke?
 — Tíz órakor negyven és egy volt a lész. Tekintetes ur, az a csöppség elmegy holnap.

— Csak ne jósoljon. Maga mindig jósol. Hát az anyja lefeküdt?

— Ott ül az ágy mellett. El nem mozdul mellőle. Hiába kértem, hogy pihenjen.

— No, jól van. Bemegyek. Düljön le egy kicsit maga is.

Pál doktor bement a négyesbe. Jó estét. Hogy vagyunk?

Az asszony még a fejét sem emelte föl, úgy fogadta az üdvözlést. Pál doktor széket hozott magának és leült a gyermekleány mellé lábfelel. Kezébe vette a kis beteg sovány kacsóját. Kivette az órá. Figyelt. Azután a hónalja alatt számlálta az érlükteket.

Az asszony ránézett. Várta, hogy biztassák. Hogy valami jót, reményteljést fog hallani. Pál doktor egy szót sem szólt. Mit mondjon neki? Azt mondja:

— Szegény asszony, a fiad holnap meg fog halni.

Csak ültek ott és hallgattak.

A nagy szobában csak ők hárman voltak, a lámpára sz ápolónő este valami fekete kendőt akasztott, hogy tompítsa a fényét. Ez a fekete kendő néha meg meglendült fölöttük, mint egy gyászlobogó.

Odakünn a szél zugott. Dudált, sikoltzott. Majd elfáradt. Halk, szomorú melódi

ává tompult, amely ott zugott a nagy, függönytelen ablak alatt.

Kinéztek. A tar, száraz bokrok sovány ágakkal árván, tehetetlenül engedték át magukat végzetüknek, a szélnek. Olyanok voltak, mint a sorsüldözött ember, aki meghajtja fejét és engedelmesen mondja: vágjad, üssed. A kiakasztott hajtások, amelyek csak a tavasszal sarjadtak, hulltak, hulltak lefelé a kemény, rögös földre. A szél onnan fölkapta őket és sodorta maga előtt a temetőbe, amelynek szomorú fejfái mereven, mozdulatlanul néztek be az ablakon.

Ugy tetszett, hogy a temető megindult s csodálatosképpen közelebb, egyre közelebb jött a nagy térségeken át, amelyet sötét-szürkére festett a felhősátorába vonult hold.

A gyermek fölírta. Egyszerre nyultak a keze után mind a ketten. Elcsitították.

Azután megint hallgattak egy darabig. Egyszer megszólalt az asszony:

— Félek, félek. Nem tudom, mitől és miért. Gyöttrődöm. Ugy vagyok, mintha valami hosszú, végnélküli szürke fátyolt akasztottak volna a hajamra. Ezt a fátyolt, akármerre megyek, huzom magam után. Elfáradt a fejem és nem tudom fölegyenesíteni.

— Pihennie kell.

— Nézzen csak itt körül. Magas, komor falak. Egyhangúak, mereven ijesztők.

Eredeti amerikai JOHNSTON kéveköto

aratógépek, Plantage répa és tengeri kapálók kizárólag

Steiner Sándor butorkereskedő Debreczen Piac-u. 70

Ráhmer Sándornál

Piac-utca 26. (Nagytrafik udvar.)

BACHER-MELICHÁR-JOHNSTON FIÓTELEPE.

Ajánlja a „mitroviczai“ fabutorgyárban készült tömör gőzöt kök és Szilfa háló, ebédlő és ural szoba berendezéseket Kárpitos műhelyében készít a leggyorsabbtól a legfinomabbig minden — nemű kárpitos munkát, javításokat vállal gyors szállítással.

hoz fűzött szatirikus kommentárját: „Mindebből pedig kiderül, hogy a harmadik egyetem kérdését ez a kormány is úgy fogja eldönteni, mint az előbbieket: mivel háromnak nem adhat harmadik egyetemet, hát egynek eem adja. S ezzel a megoldással éppen egy városal több lesz megelégedve, mintha közülök egynek tényleg jutna egyetem.”

Eloszlatná aggodalmunkat az egyetem-kérdésről ma közreadott felhivatalos jelentés, amely szerint a kormány tényleg több egyetem felállítását határozta el, de a közreadott terv egyáltalában nem alkalmas Debrecen igényeinek kielégítésére. Tíz esztendő szán az elaborátum az összes tervbe vett egyetemek létesítésére s megállapítván a sorrendet, a legelső egyetem helyéül Pozsonyt jelöli meg. Ha ez a terv valóra válnék, akkor a többi egyetemnek nem tíz évre, hanem százra is befellegzett. A tíz évi határidő hangoztatása csak arra volna jó, hogy a hoppon maradt városoknak legyen mivel kiszurni a szemüket.

Ez volna Debreczen sorsa is. De talán Pozsony is. Mert nem szabad felejteni, hogy a ma közreadott tervet még Apponyi rendelte meg, tegnap pedig Kassa tisztelgett Zichynél. És megmondta Zichy, hogy ő emlékezni fog rá, melyik városban laknak a leggyorsabb lábú emberek.

Politikusok utazása. Fővárosi tudósítónk jelenti: *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök hédervári, *Tisza István* gróf geszti birtokára utazott. A miniszterelnök hétfőn, *Tisza* gróf kedden tér vissza a fővárosba.

Nagy, fehér lapok, amelyeket gyászszal ír tele, aki nézi. Fárasztóak. Nincsen rajtuk egy pont, amelyen megpihenhetne a szem. Engem hipnotizálnak. Gyűlölöm őket és mégis mindig nézem, nézem. Néha sóhajtsókat hallok, amelyek áttörnek rajtuk. Ezek a sóhajtok egyszer innen, egyszer máshonnan jönnek, de mindig itt uszkálnak a levegőben.

— Föl van igaztva. Nem aludt már öt éjjel. Ha kipihen magát, elmulik.

— Nézze csak. Ezek az ágyak, ezek is furosák. Árnnyak jönnek-mennek, amelyek itt pihegnek bennük. Én nem látom őket. Halványok és szomorúak. Be van esve a szemük. Arcvonalaik megkeményedtek, ajkaik körül mártíromság. Ezek az árnyak itt járnak ki és be ezen a nagy, függönytelen ablakon keresztül. Félék.

Pál doktor nézte az asszonyt. Koromfekete ruhájából élesen rajzolódott ki hófehér arca és keze. Olyan volt, mintha fehér és fekete márványból lenne kifaragva. Már nem sirt. Már nem szólt. Leült az ágy mellé, mikor ide behozta gyermekét és azóta nem mozdult el onnan. Csak alakja esett mindig jobban össze.

Nem tudott szabadulni Pál doktor. Vissza-visszament a gyermek ágyához és megállt mellette. Hallgatta a nagy tragédiákat, amelyekről az asszony arca és szeme hangtalanul beszélt. Már ismerte az asszonyt. A halál párbajra lépett érte. De megérezte, hogy elveszti a csatát. És ettől kezdve már

Két újabb felirat.

A képviselőház ülése.

Ma a felirati vitát folytatták tovább. *Rakovszky Béla*, a néppárt szónoka terjesztette be a néppárt felirati javaslatát. A Ház képe most már szürke, mindennapi. Félig üres padok minden oldalról. A miniszteri bársonyszékek közül alig minden másodikba jut egy-egy miniszter. Csak a miniszterelnök, *Hieronymi kereskedelmügyi miniszter* és *Székely Ferenc igazságügyminiszter* vannak jelen.

Erzeviczy Albert elnök negyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét, majd áttérnek a napirendre, a felirati vita folytatására.

A néppárt felirata.

Rakovszky Béla betereszti a néppárt felirati javaslatát. Választási visszaélésekről beszél, majd áttér felirati javaslata ismertetésére. A javaslat tiltakozik az ellen, hogy a király személyét belevonták a trónbeszédbe és ezzel a koronát ugyszólván koteszólokra használták fel. Kívánja a javaslat a gazdasági önállóságot, az általános választójogot, a kuriai bíraskodásról szóló törvény megalkotását, az állami közigazgatás reformálását, az állami tisztviselők nyugdíjigényeinek rendezését. Végül az egyházi téren elérendő kívánalmait sorolja fel a javaslat és kifejti, hogy csak a keresztény politikától várja az ország helyzetének gyökeres javulását. Csaknem háromnegyed tizenkettő lett, mikor *Rakovszky* javaslatának a felolvasását befejezte.

A gazdapárt felirata.

Szabó István (gazdapárti) a gazdapárt felirati javaslatát terjeszti elő. Néhány szóval körvonalazza a gazdapárt alakulásának okát és célját. Kifejti, hogy ez az új országos párt nem a meddő közjogi viták terén akar eredményeket felmutatni, nem a politika irányítása a célja, hanem a magyar

kisbirtokos osztály érdekeinek itt, a képviselőházban való előmozdítása. A kisbirtokosság teljesen magára van utalva és ha a fokozatos gazdasági fellendüléssel egyidejűleg nem fog össze érdekeinek védelmére, akkor sehonnan segítséget ne várjon, mert azok, akik birtokában vannak a hatalomnak, akiknek nem kell anyagi gondokkal küzdeniük, a saját embereiket viszik be a parlamentbe és saját maguknak hoznak kedvező törvényeket. A kisgazdatársadalom most már fölismerte a saját helyzetét és megköveteli, hogy órára az ő megkérdése nélkül ne határozzanak. Akartak már kormányok a kisgazdákon segíteni, de ezt egyoldalulag tették és igen gyakran ártalmukra lettek azok a törvények, amelyeket a kisgazdák javára hoztak. Az adórendszert támadja ezután hosszasan. Példákat hoz fel annak bizonyítására, hogy a mostani adórendszer igazságtalanul előnyöket nyújt a nagybirtokosoknak a kisbirtokossággal szemben. A regália-bérletek megváltását kívánja, majd a vármegyei közigazgatás ferdeségeiről beszél.

Közbeiktatás a munkapárttól: Államosítsák a közigazgatást! (Nagy zaj.)

Szabó István: Kívánja a nagybirtolati rendszer öröklését.

Herczeg Sándor: Földuzsora!
Szabó István: Áttér a választói jogra. *Andrássy* plurális javaslatával foglalkozik hosszasan, mert tart attól, hogy a jelenlegi többség ezen az alapon fogja megvalósítani a választói reformot. *Andrássy* javaslatát rendkívül károsnak tartja a kisbirtokosokra nézve, mert, habár szavazatot ad neki, de nem engedi azt érvényesíteni.

Elnök az ülést tíz percre fölfüggeszti. Szünet után két interpelláció hangzott el:

Csermák Ernő pártönkivüli függetlenségi képviselő választási visszaélésekről beszélt. Neki is kínáltak 80.000 koronát.

Felkiáltások jobbról: Ki kínálta? Nevezze meg.

Csermák Ernő felolvas egy nyugtát, a mely szerint több szavazónak 424 koronát fizettek ki. Ilyen után a király meg lehet elégedve a választással, de a függetlenség

nem a beteg, de az anyja érdekelte jobban.

A szél erősen megrázta az ablakot. Valaki végigsuhant a folyosón. A viscepót nem zárta el jól. A csöppek hulltak le egymásután és tompán ütődtek a medence oldalához. Mintha valaki egy gyászinduló ütemeit verné ki a fekete posztóval bevont dobon.

A beteg gyermek vergődni kezdett. Pál doktor fölugrott, megfogta a kezét. A pulzus nagyon, nagyon rossz volt. Ránézett a lefogyott szép arcocskára. Az ajkak kékültek. A vég közelgett.

Pál doktor viaskodott. A beteg mellett kell most maradni. Itt kell lennie, hogy megkönnyítse az utolsó perceit. De ha itt marad, itt marad az anyja is. Ez nem lehet. El kell innen távolítani. De nem megy el egyedül, mert sejtteni fogja miért küldik.

Mit tegyen? Elmegy ő is és elviszi magával... És a betegot elhagyja végső küzdelmében? Arcul vágja elhivatását, kötelességérzetét?... Nem, ezt nem szabad tennie. Ezt nem teheti. Nyomorult, gyáva vezér az, aki az elveszett útközvetből elvágtat és magára hagyja a rábizott csapatot.

A gyermek nyögött. A gyászos asszony az orvosra nézett, reménykedve, hittel. Feléje nyújtotta a kezét:

— Magában bízom.

Pál doktor pedig megfogta a feléje nyújtott kezét.

— Menjünk egy kicsit. Nehéz a fejem.

A betegünk most jól van. Beküldjük az ápolónőt.

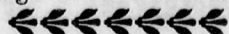
Kimentek. A szél rángatta őket. Ösztönösen közelebb húzódtak egymáshoz. Az arcukba csapódtak a száraz levelek. Aztán belerohant a szél a virágház keskeny kéményébe és a takarodót fujta benne. Majd Pál doktor fülébe kacagott. Pergamenszerű, megmerevedett gyermekarcot táncoltatott a szeme előtt. — És ő csak vezető, vezető gyöngéden, óvatosan a feketeruhás, fehérarcú asszonyt. Agyában viharzott a kérdés: mit mondjak, hogy mondjam, hová vigyem? Rám bízta magát és én kire bízom?

Valaki elsietett mellettük. Egy perc múlva, mint ökölcsepás döböntette meg szívüket végtelen, végtelen gyászosan, az éjjeli órában: bim-bam, bim-bam...

Roskadozva, összetörve haladtak egymás mellett. A nyitott kórházi kápolnasajtón halvány, szelíd fény áradt Mária örök mécséből. Mentek a fény felé, mentek öntudatalanul és lépteik ünnepélyesen verődtek vissza a nagy csendességben. Az asszony előre lépett és odarogyott Mária felé a lábaihoz:

— Mária, Mária, én asszonyom...

Pál doktor megfordult. Halk, nesztelen léptekkel osont ki és lihegve futott, futott vissza az elhagyott, kicsi vergődőhöz...

Könyvkötések, mappák, albumok, bőr, plüsch és papírkötések (passepartou), levél- és pénztárczák, egyszerű és díszes dobozok és minden e szakmába vágó disz munkákat a legizlésesebben és legolcsóbban készít

Van szerencsém t. vevőközönséget értesíteni, miszerint a naponta fokozódó kívánalmaknak engedve Cégem kibővítette a vezetésem alatt lévő részletesztályt és most már minden hitelképes egyének módjában lesz szükségletét olcsó, szabott árak és kedvező fizetési feltételek mellett raktárainkban fedezni. A részletesztályok — megállapodás szerint — havonta vagy hetenként teljesíthetők. Cégemhez I. lapon intézett kívánságra szívesen jelenek meg uri házaknál gazdag mintagyűjteménnyel

Szegedi András könyvkötészeti

DEBRECZEN, Piacz u. 2. (Nagytemplom mellett.)

Tisztelettel
Kardos Lipót
Bosznay J. és Társa szegedi
részletesztály-vezetője.

párt nem. (Nagy derűtség.) A javaslatot nem fogadja el.

Elnök a vitát felfeszakítja s folytatását hétfőre tűzi ki.

Interpelláció.

Urmanczy Nándor intézett ezután interpellációt Erődsy István marostordai főispán kinevezése ügyében a belügyminiszterhez.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek, ezzel az ülés véget ér.

Nimródok a zöld asztalnál.

A debreczeni vadásztársulat közgyűlése.

A debreczeni vadásztársulat ma délután tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen az elmúlt vadászati év eredményeiről számolt be a vezetőség és amelyen a választmányt nyitották meg.

A közgyűlést este hat órakor nyitotta meg Magoss György dr. társulati elnök.

A megnyitás után Szikszai Szabó László dr., a vadásztársulat titkára terjesztette be az 1909/1910. évről vonatkozó jelentést. E jelentés szerint a társulat tartott két rendes, egy rendkívüli és tizenkét választmányi ülést. A tagok száma 123 volt. A bevétel az elmúlt évben 13583 korona 25 fillér, a kiadás 9581 korona 40 fillér volt, a maradvány tehát 3951 korona 85 fillér, a melyet a vadászlat építésével fölmerült és még elszámolás hiánya miatt kifizetetlen kiadások fedezésére fognak fordítani. A társulat három hajóvadászatot rendezett, kettőt a Nagyerdőben, egyet Sároskúton.

Sajnálattal emlékezett meg a jelentés Kovács Sándor vadorról, akit kötelessége teljesítése közben vadászók ötétek meg. A vadőr özvegyének és gyermekének ellátásáról a társulat gondoskodott.

A társulat szolgálatában ma három vadőr van, akik a duvadak pusztításáért 688 korona 60 fillért kaptak.

Megemlékezett még a jelentés a földmivélségi miniszter ajándékáról s a vadtenyésztés és szaporítás érdekében tett intézkedésekről, amelyek között egyik intézkedés volt az, hogy 2246 korona 87 fillér árban nyulakat és fácánokat szereztek.

A jelentés tudomásul vétele után a megüresedett választmányi helyeket töltötték be szavazás útján. A dtek összesen 34 szavazatot. Ezekből Jaga Gyulára 29, Balázs Györgyre 26, Kíller Viktorra 24, Trux Miklósrá 24, Polgár Dánielre 14 szavazatot esett.

Néhány a jövő vadászati évről szóló intézkedés után a közgyűlés este hét órakor ért véget.

SPORT

A D. T. E. háziversenye. Holnap, vasárnap délután fél öt órakor lesz a nagyerdői sporttéren a D. T. E. első folytatólagos háziversenye. Versenyszámok: 100 yardos síkfutás, aulydobás, egynegyed angol mérföldes síkfutás, rudugrás, diszkoszvetés, helyből távolugrás és 1 angol mérföldes síkfutás. Nevezés a helyszínen a titkárnál eszközölendő. A vezetőség kéri a versenyzőket, hogy teljes számban jelenjenek meg.

Telefon 196. sz.

Friss komlós, burgonya nélküli
**házikenyer és
aratókenyer**

Nagy betörés Kossuth-utcai zálogházba

Elvittek a tolvajok 40,000 korona értékű ékszert.

A Kossuth-utca 15. számú ház előtt ma reggel tömegesen állottak szegény munkásasszonyok, munkásgyermek és jól öltözött érdeklődők. A ház kapujában rendőr áll s látszik, hogy a kapubejárót elzáró üvegajtót is rendőr őrzi. A tömegben állók suttogásából, beszédéből lehet megtudni, hogy e házban történt a tegnapi éjszaka nagy szenzációja. Itt van e házban a zálogház, amelyben betörők jártak és a zálogkölcson intézetből mintegy 40—50 ezer korona értékű ékszertárgyat loptak el. Ma még kétséges, a rendőrség még nem is mondja, de talán nem is tudja, kikre kell gyanakodni. A nyomozást nagy eréllyel folytatja a rendőrség s figyelmét nemcsak a helybeli körülményekre, hanem kívül álló dolgokra is kiterjeszti.

A zálogházat ma lezárták s az esti órákig folyt annak megállapítása, hogy mit vihettek el a betörők. Ez azonban nehéz és hosszú időt kívánó munka, mert a főkönyvnek és a többi könyvnek a meglévő tárgyakról készülő leltárral összehasonlításából kell megállapítani, hogy mely tárgyak hiányoznak.

E pillanatban még határozott gyanu senkire sincsen. Föltehető, hogy a betörést vagy a helyi viszonytal teljesen ismerős ember, vagy pedig esetleg olyan nemzetközi betörő követte el, akitnek e téren való nagy jártassága tette lehetővé a betörésnek végrehajtását.

A betörés helye.

A zálogintézet a Kossuth utca 15. sz. házban van hátul az udvarban, alacsony, négyablakos, cseréptetőjű, meglehetősen elhanyagolt külsejű házikóban, amelynek hátsó részén rozoga falépcső vezet fel a padlásra. A zálogintézet, amely Kohn Henrik debreceni kereskedő tulajdona, két szobából áll, amelyek közül az egyik a zálogintézet — úgynevezett — pénztárszobája, a másik raktárhelyiség. A zálogintézeti szobát kettéosztja egy farács, amelyen belül a tulajdonos s az alkalmazott tartózkodnak, kívül pedig a felek állanak s várakoznak. A ráson belül áll a kisebbrendű Wertheim-szekrény, amelybe az ékszertárgyakat helyezik el. A szoba régies, gerendás, famennyezetű helyiség, amely fölött a szintén raktárnak használt padlás van.

A Kossuth-utcai zálogház meglehetősen ismert és nagyforgalmu zálogintézet volt, amelyben nemcsak téli kabátok, párnák, fehérneműek, meg egyéb szegény embertől való dolog huzódott meg, hanem igen sok ékszernemű is talált ott helyet.

Érthetetlen is, hogy ilyen nagy forgalmu üzlet ilyen rozoga helyiségben nyert elhelyezést, amelyek közbiztonság szempont-

jából az első pillanatra legalább is gyöngölgaz ugyan, hogy az ablakokat vasrudakkal zárták el, de ez alig nyújthat védelmet, mert a rudak gyöngök, vékonyak s talán pusztán kézzel is kiránthatók a falból.

A pénztárhelyiség famennyezetű a Wertheim-szekrény közelében egy fél négyzetméternyi fűrészelt hasadék táton, mellé létra áll, a padlás faajtaja pedig nyitva van. A vaspánt tartóját kicsavarták, az ajtót kifeszítették.

A betörés.

A megajtott nyomozás során szinte kétségtelenül meglehetősen állapítani, hogy a betörők miként jutottak be a zálogintézet helyiségeibe. Bizonyos, hogy a betörésben többen vettek részt, legalább is több embernek közreműködésével történt a lopás. Ugyanis valószínű, hogy a pénztárszobában csak egy, legfőkébb két ember járt és dolgozott, de szinte bizonyosan állítható az is, hogy úgy az udvaron, mint az utcán többen állottak ért, hogy a benn dolgozó társuk, vagy társaik nyugodtan működhesse. Azok a betörők, akik a pénztárszobába behatoltak, valószínűleg már napközben megismerkedtek a helyiséggel, vagy már jól ismerték azt, mert minden zavar és zaj nélkül akadtak rá a hátsó részen az elől bejövők elől az épülettel eltakart falépcsőre, amelyen a padlásajtóhoz jutottak. Ezt az ajtót felfeszítették s így hatoltak be a raktárhelyiségül szolgáló padlásra. A padlás deszkapadozatát átfűrészelték és egy kéznél lévő létrán másztak le a szobába.

A szobában éppen a Wertheim szekrény elé ért a betörő. A vasszekrényen semmiféle erőszakos kísérletnek nyoma sem látszik, hanem annak középső ajtaját kulccsal nyitották ki. A betörő azonban vagy észre sem vette a Wertheim-szekrény többi rekeszét, vagy azoknak ajtaját nem tudta kinyitni, vagy talán azt gondolta, hogy azokban már nem fog több értéket találni. Ezért a Wertheim-szekrény alsó és felső részét érintetlenül hagyta, csak a középső trezort nyitották ki és ürítették ki.

Ez a munka sokáig tarthatott, mert tudvalevő dolog, hogy a zálogházban a betett zálogtárgyakat külön-külön dobozokba teszik s úgy raktározzák el. A betörő pedig a dobozokat egyenként szedte elő, kivette a bennük lévő értéktárgyakat, a dobozokat elhajította s csupán az ékszereket vitte el. Ez a körülmény tehát arra vall, hogy a betörő meglehetősen nyugodtsággal végezte a dolgát, másrészt pedig nagyon elővigyázatos volt és már esetleges menekülésre és arra is gondolt, hogy minél könnyebben távozhasson el a házból, amiben pedig a dobozok csak akadályozták volna.

bármily nagymennyiségben előzetes megrendelésre, általánosan elismert

„Békési prima házikenyer sütőde”
Miklós-utoza 35. szám alatt kapható.

Ugyiszintén házakhoz megrendelésre bármikor szállít és sütésre is elfogad
a tulajdonos.

Észreveszik a betörést.

A zálogházat ma reggel is a rendes időben, nyolc óra után nyitották ki és pedig Kohn Henrikné a zálogháztulajdonos felesége és Rosenblük Adolf, aki a zálogházban mint raktáros áll alkalmazásban. A vasajtót Rosenblük Adolf nyitotta ki és ő is lépett be elsőnek a helyiségbe, mögötte jött Kohnné. Egyszerre Rosenblük ijedten mutatott a Wertheim-szekrény felé:

— Szent Isten. Itt betörők voltak.

E kiáltásra Kohnné is figyelmes lett, megrémülve tekintett a Wertheim-szekrény felé s midőn a garázdálkodás nyomait meglátta, eszméletlenül esett össze. Mikor magához tért, keserves sírásban tört ki és jajveszékelve tördelte kezét:

— Kiraboltak. Tönkre tettek. Elvitték mindenünket.

Rosenblük a közelben lévő telefonállomásról azonnal telefonon értesítette Kohn Henriket, aki Hatvan-utcai üzletében tartózkodott. Kohn futva ment a zálogintézetbe, a hol maga is megdöbbenve látta a fölfordulást, a rendetlenséget és a Wertheim-szekrény trezorjának tátongó ürességét. Majd feleségéhez fordult és néhány szóval vizsgálni próbálta a kétségbeesett asszonyt, aki fájdalmas kétségbeeséssel hajtogatta:

— Kiraboltak. Mi lesz velünk, mi lesz velünk?

Kohn azután a rendőrségre sietett és ott bejelentette az esetet Mile Pál rendőrkapitánynak, aki azonnal a helyszínére sietett s megkezdte a nyomozást. Mile Pál kapitány látva, hogy itt nagy szabású betörésről van szó, értesítette Rostás István rendőrfőkapitányt, aki maga is a zálogintézetbe sietett s maga vette kezébe a nyomozás vezetését.

A nyomozás során megállapították, hogy a tettes a padlásról ereszkedett a szobába. A rendőrség megtalálta a betörők eszközeit is, amelyeket magukkal hoztak, de elfeledtek, vagy nem tudtak már elvinni. Találtak többek között egy kézi fűrészt, egy furót, több álkulcsot, a Wertheim-szekrény körül pedig mintegy hatvan darab Wertheim-szekrény kulcsot. Találtak ezenkívül egy kizárólag csak betörőknek szolgáló kalapácsot, amely harapógónak, reszelőnek s még néhány más eszköznek egyességéből áll. Valamennyi eszköz angol gyártmány, kitűnő készítmények s teljesen új.

A rendőrség véleménye szerint a betörők úgy jutottak be az udvarba, hogy ott még a délután folyamán elrejtőztek. A betörést föltétlenül éjjel után kellett elkövetniük, mert a házbeliek közül sokan éjjelleg fenn voltak, egyikük pedig csak éjjelkor jött haza, már pedig, ha a lakók még ébren voltak, sőt az egyiknek a zálogintézet helyiségei előtt kellett elmennie, föltétlenül észre vették volna a zajt, vagy a gyertyafényt. Reggel azután a betörők megvárták, míg kinyitották a kaput s akkor kisurrantak.

A legszélesebb körben folytatták a nyomozást s Mile Pál rendőrkapitány az ország különböző részébe negyven táviratot küldött a rendőrségekhez, amelyeket értesít

tett a betörésről, Kohn Henrik pedig 400 korona jutalmat helyezett kilátásba annak, aki a betörőket elfogja vagy nyomukra vezeti a rendőrséget.

Rostás István rendőrfőkapitány Rosenblük Adolf raktáros a rendőrségre kísértette, ahol kihallgatták.

A nyomozás során azután hozzávetőlegesen megállapították, hogy a kár megaladja a negyvenezer koronát és közel ötvenezer koronára rug. Lehet azonban, hogy a vizsgálat befejezésével az összeg még emelkedni fog.

A rendőrség különben azt hiszi, hogy néhány nap alatt ki fogják deríteni, kik voltak a tettesek.

Mit mond a tulajdonos?

Munkatársunk fölkereste a tulajdonost, Kohn Henrik kereskedőt és feleségét, akik a mai vizsgálat után késő este mentek haza József királyi herceg-utcai lakásukba. A szegény asszonyt teljesen megtörte az eset. Elkeseredetten, hallgatagon tekint maga elé, nem beszél, az általánosságban föltett kérdésekre, amelyek a betörésre vonatkoznak, nem felel, csak az ura válaszul.

— Tegnap este, mint rendesen, bezártuk a zálogintézet helyiségeit s a kulcsokat magunkkal vittük a lakásunkra. Eddig soha semmi bajunk nem volt a zálogintézetrel. En azt hiszem, a betörést csak a helyzettel ismerős ember követte el több bántásával, bár a főkapitány ur mondja, hogy a helyiséget egy ügyes betörő könnyen kitanu hatja s könnyen kiszámíthatja, hogy hol kell dolgoznia. Nekem azonban mégis furcsa, hogy idegen betörők olyan könnyen rátaláltak a padlás folyójára s hogy olyan pontosan ki tudták számítani, hol kell nekik átfűrészelni a deszkát. Azt is hiszem, hogy a betörőket valaki megzavarta munkájukban és azért üresítették ki csak a középső trezort, mert nem volt idejük tovább dolgozni.

Arra a kérdésre, hogy nem láttak-e esetleg gyanús embert a zálogházban vagy az udvaron a nap folyamán, Kohn Henrik így válaszolt:

— De igen, volt egy ember, aki valami kisebb értékű zálogtárgyat hozott be tegnap s aki föl is tűnt a feleségemnek, aki akkor a zálogházban volt. Lehet, hogy ez az ember már a helyiséget tekintette meg s akkor nézte meg, hol áll a Wertheim-szekrény s hogyan lehetne annak a közelébe jutni.

— Milyen értéktárgyakat vitt el a betörő — kérdezte munkatársunk.

Ezt csak néhány nap múlva lehet teljes pontossággal megállapítani és megmondani, amikor már leltárt csináltunk a meglévő tárgyakról. Ekkor fogjuk csak látni, hogy mi hiányzik. Azt azonban általánosságban megtudom mondani, hogy milyen fajta ékszereket vittek el, mert a zálogba tett tárgyakat osztályozzuk s a középső trezorban csupa női és férfi aranyóra, óralánc, néhány gyűrű és fűggők voltak. A tolvaj különben nehezen fogja értékesíteni az ellopott ékszereket, mert minden városba értesítés ment a betörésről s a feleségem még ma este elutazik Budapestre, Aradra, Nagyváradra, Szegedre, Temesvárra s még egynéhány na-

gyobb városba, ahol a rendőrségek után a zálogházakat és ékszerészeket figyelmeztetni fogja a lopásra s ha esetleg egy ilyen ékszer értékesíteni akar a betörők valamelyike, a feleségem majd fölismeri az ékszer-tárgyat.

Meg kérdezte még munkatársunk, hogy üzletét biztosította-e, szenvednek-e a felek kárt.

— Üzletemet — felelte Kohn — betörés ellen biztosítottam ötvenezer korona erejéig. Mindenki, akinek zálogtárgya elveszett, a zálogjegyen lévő értékbecslés alapján föltüntetett becsértéket megkapja. Különbösen ma már sokan keresték föl a zálogüzletet. Mindenkit megnyugtattam.

Este a zálogházban.

A rendőrség, amely még a délután megkezdte a leltározást, este hét órakor félbeszakította a nyomozást a zálogintézetben. Este hét órára már az udvar is élénkebb képű mutatott, mint a délután folyamán, a mikor a kapuhoz állított rendőrök senkit sem eresztettek be az épületbe.

Estére már itt is ott is kíváncsiak vették körül Kohn Henrikéket s a rendőrség tisztviselői közül is többen, érdeklődve a szenzációs eset iránt, jöttek a zálogházhoz.

A padlás ajtaját beszegeztek, a rendőrség lezárta a zálogház vasajtóját s csak a rendőrszemek maradtak a házban.

Az utcán.

A betörés híre hamar elterjedt a városban és azok a szegény emberek, akiknek pár koronáért értékes és kedves tárgyaik heverték a zálogüzletben, ijedten kérdősködtek, meg van-e az ő záloguk, nem vitték-e el azt is a betörők.

A kapunál álló rendőr azonban szigoruan utasította el a kérdősködőket, annyit mégis megmondtak, hogy csak aranyat vittek el a betörők.

Egyszer csak megjelenik egy kis lány. Csodálkozva látja a tömeget, meg a rendőrt. De azután kis csomaggal a kezében — meg látszik, hogy egy öreg téli kabát van benne — elsurran a komoly rendőr mellett s már az udvaron van, amikor utánna siet a másik rendőr s visszakiéeri a kapuhoz:

— Nem szabad bemenni. Eredj haza — mordul rá keményen.

— De kérem szépen rendőrbácsi, én nekem a zálogházba kell menni. Kell a pénz anyának.

— Eregy már — mondja a közbiztonság karszalagos öre — máma nincsen zálogház.

A kis leány ijedten, sírásra görbült szájjal fordult meg s megy haza felé.

Egyszerre előlép a tömegből egy fekete ruhás alak, talán pincér egy éjszakai kávéházban, látja, hogy nem lehet bemenni, de azért odamegy a kapuhoz, mintha be akarna menni s mikor a rendőr visszatartja, hetykén szól oda:

— Az aranyórámat váltom ki.

A rendőr nem válaszol semmit, csak eltolja szeliden a kötekedőt, aki jobbnak látja a visszavonulást, elvegyül a tömegben, ahol folyik a viccelődés a zálogházi katasztrófa s azok fölött, akik oda szoktak járni.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, FEUERSTEIN**Női blousokat legszebben tisztít**

mosó intézete Piacz t. t. 63.

Üveg és porcellán legolcsóbb bevásárlási forrás
GLÜCK JÓZSEF
Piacz-u. 6 a nagytemplom mellett.

A legjobb minőségű befőtt üvegek minden nagyságban. — Kerti golyók nagy választékban a legjutányosabb árban. — Kép keretezés a legszebb kivitelben
Épület üvegezés a legolcsóbb árban.

Pedig talán valamennyi volt már benn egy pár koronáért.

A tömeg azután csodálkozva veszi körül Kohn Henriket és feleségét, amikor ezek este távoznak a kirabolt üzletből s a rendőrségnek kell a közönséget elkergetni a gyalogjáróról.

A rendőrség is eltávozik a betörés helyéről és nem marad ott csak az üres Wertheim-szekrény és a rendőrszobor.

A tettesek nyomában.

A késő éjjeli órákban értesülünk, hogy a tetteseknek máris nyomában van a rendőrség. És pedig Mile Pál amaz intézkedése vezetett eredményre, hogy rögtön táviratot küldtek az ország minden rendőrségéhez. Ma éjszaka ugyanis egy távirat érkezett Debreczenbe a szegedi rendőrségtől:

Rendőrkapitányság Debreczen.

Kohn Henrik zálogost kikérdezni, az ellopott tárgyak közt volt-e Schaffhausen aranyóra. Drótválaszt.

Rendőrség Szeged.

Mile Pál kapitány erre értesítette a szegedi rendőrséget, hogy az ellopott tárgyak jegyzékét még nem állíthatták össze, mert a hiány megállapítása napokig tart. Azért arra kérte, hogy a gyanus egyént tartóztassák le és szállítsák az órával együtt Debreczenbe.

Valószínű, hogy az egyik betörő nem gondolta, hogy ilyen hamar megtudják a lopást Szegeden s mivel pénzre volt szüksége, megkísérelte az egyik lopott órát elzalogosítani. De rajta vesztett. Lehet, hogy holnap már kiderül, kik voltak a tettesek.

A debreczeni Tisza-tüntetés.

Fogházra ítélt kődobáló.

A debreczeni Tisza-napnak kellemetlen epizódja foglalkoztatta ma a debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsát.

Április 10-én délben egy óra tájban, mialatt Tisza István gróf a kíséretében érkezett fővárosi politikusokkal és a debreczeni nemzeti munkapárt vezetőségének tagjaival a Bika-szálló éttermében ebédelt, nagy tömeg verődött össze a Piac-utcán s a Bikaszálló előtt megállva, tüntetett Tisza ellen. Eleinte csak a munkapárt vezérpolitikusának abcogolásában nyilvánult meg a tüntetés, később azonban közpört zúdítottak a tüntetők a szálloda emeleti ablaka ellen, sőt egy Somogyi Gyula nevű szoboszlói gazda a kivézényelt rendőrszakasz egyik tagját, Szabó József városi rendőrt úgy dobta egy súlyos kődarabbal fejbe, hogy a szerencsétlen ember, akinek arcát teljesen elöntötte a vér, napokig szolgálatképtelen lett. A dobáló egyrésze ismeretlen maradt, másrésze ellen kihágás miatt indították meg az eljárást, Somogyi Gyula ellen pedig hatóság elleni erőszak büntette és súlyos testisértes vétsége miatt a királyi ügyészség emelt vádat.

Ebben az ügyben tartotta meg ma a törvényszék büntető tanácsa a fő tárgyalást Tóth Aurél kir. törvényszéki bíró elnöklése alatt. Szavazóbírák Horváth István és Ujlassy József törvényszéki bírák voltak, a jegyzőkönyvet Soltz Elemér dr. tvszki jegyző vezette, a közvád képviselésben Táby Mihály dr. kir. ügyész jelent meg, a vádlottat Kőrösi Kálmán dr. ügyvéd védte.

Az elnök kérdéseire Somogyi Gyula vádlott elmondta, hogy 68 éves, református,

hajduszoboszlói lakos, gazdálkodó. Tagadta, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményt elkövette volna s azt állította, hogy nem is vett részt a kődobálásban.

Ezután a sértett rendőrt, Szabó Józsefet hallgatták ki. A rendőr elmondta, hogy a tüntetés alkalmával a fején egy kő érte, amely beütötte a fejét. Egyik rendőrtársa, aki mellette állott, mondta, hogy Somogyi Gyula dobta meg.

Sándor Gyula szoboszlói vendéglősnek, mint tanúnak kihallgatása következett most. A tanu a tüntetők között volt s látta, amint Somogyi vagy öt lépés távolságból célba vette a rendőrt s főbe ütötte egy kővel. Ezt annál tisztábban megfigyelte, mert éppen akkor a tömegből csupán a szálloda ablakaira zúdítottak közpört, míg a rendőrök felé egyedül Somogyi dobált. A tanu megeskették.

Ezután fölolvasták a Balkányi Ede dr. tb. városi főorvos által kiállított látleletet, amely szerint Szabó József rendőr a kődobás következtében nyolc napon túl, de husz napon belül gyógyuló sérülést szenvedett, majd a perbeszédet tartották meg.

A törvényszék hatóság elleni erőszak vétségében és súlyos testisértes vétségében mondta ki bűnösnek a vádlottat s a 92. szakasz alkalmazásával három napi fogházra, mint fő és egy napi fogházra átváltoztatható tíz korona pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre ítélte; enyhítésül tudts be a törvényszék a büntetés kiszabásánál a vádlott büntetlen előéletét, továbbá azt a körülményt, hogy politikai izgalmak közepette és ittas állapotban követte el a bűncselekményt.

A kir. ügyész a minősítés, a 92. szakasz alkalmazása miatt és a büntetés súlyosbítása céljából felebbezett az ítélet ellen, ugyszintén felebbezést jelentett be a vádlott, valamint védője is.

Hol nyaraljunk?

Asszonyok beszélgetnek.

Az egyik: Hová mentek nyaralni az idén?

A másik: Még nem tudom. Minden este lefekvés előtt erről tanácskoztam a férjemmel. Ilyenkor rendszeren összeveszünk és szidjuk egymást, aztán elalszunk. Ez már egy hónap óta így tart. Egy hónapja haragszom a férjemmel. En nem bírom ki tovább. Kibirnád te ennyi ideig?

Az egyik: Én nem. És miről vitakoztok?

A másik: Ó mindenáron messzire akar menni. Minél messzebbre.

Az egyik: Igaza van.

A másik: Ördögöt van igaza! Fenét van igaza!

Az egyik: Hát próbáld csak meg egyszer itt a közelben nyaralni. Tudod, hogy tavaly mi történt velünk? Szegényre nyaraltuk magunkat. Betegre nyaraltuk magunkat. Adósságban nyaraltuk. Csak azért, mert itt voltunk a közelben.

A másik: Hogyan?

Az egyik: Tudod, az ember azt hiszi, hogy itt, a közelben kényelmesebb a nyaralás, mert az embert meglátogatják az ismerősei és ilyenkor hencegnek, hogy ő nyaral. Az első héten nagyon jó volt. A második héten kijött a sógorom, aztán egy másik sógorom, aztán a férjemnek egy barátja a feleségével és jöttek az összes rokonok és ismerősök és kihozták a gyermekeiket és nálam hagyták kosztra és nekem ehhez barátságos pófát kellett vágni. Persze, csak egy félóránnyira laktunk a várostól és így

mindenki kijöhetett, kijöttek a hitelezők is, hogy legalább lenyarálják nálunk az adósságokat és az egész város nálunk nyaralt. A férfiak ingujjra vetkőztek, egész nap kártyáztak, megettek mindent, még a drága, finom befőttet is és ha nem volt sör, ordítottak és verték az asztalt és azt mondták, hogy nem vagyunk vendégszeretők.

A másik: Borzasztó!

Az egyik: Azt mondták, hogy nem vagyunk vendégszeretők, pedig augusztus vége felé már egész idegen emberek állítottak be hozzánk, azon a címen, hogy a bátyjuk együtt járt iskolába az urammal. És nálunk laktak, úgy tekintették a házat, min egy közkörházat, közüdülőhelyet, ahol mindenki kap teljes ellátást. Ha a városban unatkoztak az emberek, csak azt mondták: látogassuk meg a Kuruczékat, hiszen olyan közel laknak, alig egy félóra vasuton. És megtörtént, hogy ebéd után vadidegen emberek feküdtek be az ágyamba szundikálni és így szöllöttak engem, hogy: „mamukám” és egyszer az egyik a nagy zürzavarban azt hitte, hogy én vagyok a szobalány és egy koronát akart adni. Pedig állítólag a mamának az unokafivére volt. Ő legalább azt mondta. És ez mind azért volt, mert itt a közelben nyaraltunk. A nyár végén már el kellett utaznunk, vissza a városba, hogy akik kijönnek, ne találjanak otthon. A nyolcszáz korona szövetkezeti kölcsön...

A másik: Hát az is volt?

Az egyik: Persze, hogy volt. A nyolcszáz felment ezernyolcszázra és a végén a fülbevalókat kellett volna zálogba csapni, hogy paprikás csirkét birjak vacsorára adni a vendégeimnek. Ezért nem szabad itt a közelben nyaralni.

A másik: Látod, épen ezért szabad.

Az egyik: Miért?

A másik: Az ember itt nyaral a közelben. Este szivja a jó falusi levegőt, élvezi a nyári éjszakát, a lombusogást, minden reggel pedig egy félóra alatt bejön a városba, azért jó a közelben nyaralni, aztán a városban szórakozik, fölkeresi a barátait, megpukkasztja őket, cukrászdába jár és henceg, hogy ő most nyaral és izzad, de ez nem baj, mert egész nap a városban arra gondol, hogy az én villám most olyan szépen, magányosan, üresen áll ott kinn a zöldben, a férjem dolgozik, én a városban nyaralok és engem nem fognak az ismerősök szegényre enni. En este mindig egy félóra alatt kiérek az én drága kis villamba és vacsorát se kell főzni, mert hideg vacsorát hozok magamnak a városból és aztán szivom az éjszakai jó levegőt és boldogan alszom, mert így kell nyaralni!

(Az első asszony sirni kezd, afölötti fájdalomában, hogy ez neki nem jutott az eszébe.) (—a).

Tanügy.

Polgári fiúiskolai beiratkozás. A debreczeni nyilvános m. polgári fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások naponta d. e. 9—12, d. u. 3—5-ig eszközöltnének. Az igazgatóság (Jókai-u. 8.)

Uj! A napokban megnyílik Wacha Róbert Uj!
ruhafestő, vegyi tisztító és gőzmosó intézete

Öt új egyetem.

Apponyi kultuszminiszteri hagyatéka.

A *Budapesti Tudósító* című félhivatalos ma déli kiadásában — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — közlése azt a tervezetet, amelyet Demeczky Mihály udvari tanácsos a Magyarországon fölláttandó újabb egyetemek elhelyezése és költségei tekintetében még Apponyi Albert gróf volt kultuszminiszter megbízásából dolgozott ki. Ez a tervezet, melyet az alábbiakban kimerítően ismertetünk, nem érdemel egyebet, mint hogy minél sürgősebben a lomtárba kerüljön. Mert azonkívül, hogy a sorrend dolgában a legigazságtalanabb módon osztályozza az egyetemért versengő városokat, még az az óriási hibája is van, hogy a legképtelenebb egyetemi fakultásokat is óhajtja szervezni, továbbá egyetlen város részére sem kontemplál teljes egyetemet. Itt közöljük Demeczky elaborátumának főbb megállapításait, amint azokat a félhivatalos ismerteti:

A meglévő aránytalanságok megszüntetésére öt új egyetem felállítását javasolja az elaborátum s az új egyetemek helyeként *Pozsonyt, Debrecent, Kassát, Szegedet és Pécsét* jelöli meg. Szükségesnek mondja ezenkívül a javaslat egy új *műegyetem* felállítását, még pedig *Temesvár* székhellyel.

A pozsonyi egyetem a javaslat szerint *konzuláris és hadügyi fakultást* is kapna. A konzuláris fakultás egyenrangú volna a bécsi konzuláris akadémiával, a hadügyi fakultáson pedig az összes haditudományokat tanítanák. *Közös hadseregbeli- és honvédtiszteken* kívül polgári tanérek is.

A debreceni és kassai egyetem *mezőgazdasági fakultást* kapna.

A kassai egyetemen volna ezenkívül orvosi fakultás is, amihez meg van a megfelelő kórház.

Szegeden is tervez a javaslat orvosi fakultást, bárha ott még nincsen kórház.

Az új egyetemek felállításának *sorrendje* — folytatja a tervezet — természetesen attól függne, hogy a kiszemelt városokban mily fokig vannak meg már az előfeltételek. Eszerint tehát *Pozsonyban* (!) volna *legbátrabban felállítható az új egyetem*, mert a hozzá szükséges előfeltételek itt vannak meg a legnagyobb mértékben.

Demeczky Mihály a teljesen kész tervezetet, indokolásokat és költségvetéseket — mint a Bud. Tud. jelenti — a mai napon nyújtotta át Zichy János gróf kultuszminiszternek, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek és a kabinet minden tagjának, oly célból, hogy a tervek tanulmányozás végett legközelebb a minisztertanácshoz kerüljenek.

A debreczeni csendőrség munkában.

Elfogott két notórius tolvaj.

A debreczeni csendőrség e héten jó fogást csinált: elfogott két tolvajt, akiket már régen körözött több városnak, köztük Debreczennek rendőrsége is. Az egyik tolvajnál több értéktárgyat és pénzt is talált a nyomozást vezető őrsvezető, Szabó József, aki a két tolvajtól csak hecszas vallatás után tudta kivenni a beösmertő vallomást. Érdekes a dologban az, hogy többen a károsultak közül nem is tudták még, hogy meglopták őket.

Tegnap délután a Debreczenhez tartozó külsőségen a szolgálatot teljesítő őrsnek felűtött egy gyanús viselkedésű, csavargó külsejű ember, aki észrevehetően igyekezett a csendőrség közeléből menekülni. Ez tette éppen gyanúsá, miért is a csendőrök utána mentek, igazolásra szólították föl, de miután nem tudta magát kellőleg igazolni, bekiáltott a csendőrséparancsnoksághoz, Annyit meg tudtak állapítani, hogy a fiatal suhanc Csótré Károly. Előbb nem akarta megmondani, hogy miért igyekezett menekülni a csendőrség elől, de amikor megmozdították és több értéktárgyat találtak nála, vallani kezdett s elmondta, hogy három helyen követett el betörést, illetve lopást.

Leginkább a vidéken garázdálkodott, de belátogatott Debreczenbe is, ahol több kisebb rendű lopást követett el. A nála talált ezüst órákat és láncot, amely száz koronát ér, Czégler Gyulától lopta, egy ötven korona értékű drágaköves aranygyűrűt *Tollholmel* Jankától, a nála talált hatvan korona pénz abból a betörésből maradt nála, amelyet *Rosenberg Mór* kereskedőnél követett el. Valamennyi tárgyat a hét folyamán lopta s az volt a célja, hogy később értékesíti azokat, mert félt, hogy a nyomozás során most könnyen megcsíphetik.

A másik notórius tolvaj, akit a csendőrség Debreczen határában elcsípett, *Kapusi Lajos*, akit több rendbeli lopásért köröztek. Kapusi legutóbb eltűnt Debreczenből, de ugylátszik vissza akart térni ide.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap vasárnap, a ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban Peleskey Sándor segédlelkész, Kistemplomban 9 órakor Molnár Ferenc s. lelk., Kistemplomban 11 órakor Szele Miklós segédlelkész, Kossuth utcai templomban Uray Sándor lelkész, az Ispóty-templomban K. Tóth Kálmán lelkész, Csapókeri imaházban Kovács János lelkész, Homokkerti imaházban Berecky József senior.

— **Repülési kísérlet Debreczenben.** Szatke Ferenc mérnök, aki a budapesti repülő versenyen is szerepelt saját szerkezetű gépével, a Nyuláson repülő-próbákat tart és pedig kielégítő sikerrel. Nem sokára a debreczeni közönségnek is be fogja mutatni gépét, amely teljesen új szerkezetű.

— **Forgalom megnyitás.** A máv. osztálymérnöksége ma értesítette a város közönségét, hogy a debreczen-fehértemplomi utnak a debreczeni állomással való keresztetésére szolgáló följáró hid megerősítési munkáit befejezték s így azon ma már nehezebb járművek is közlekedhetnek.

— **Rágalmazó képviselőjelölt.** A debreczeni első kerületben tavaly ősszel lezajlott képviselőválasztási kampányok egyik érdekesebb epizódja játszódott le ma a debreczeni kir. törvényszék előtt. A múlt év október 15-én „A Varga Lajos párt végrehajtó bizottsága” aláírással egy nyomtatvány jelent meg, amelyben többek között ezek voltak olvashatók: „ha dr. Varga Lajos a hivatalos jelöltel pénz dolgában telvehetné a versenyt, a Debreczeni Újság kivételével minden lapot megvásárolhatott volna a saját dícsőítésére”. *Hegedűs Loránt*, a „Debreczeni Független Újság” felelős szerkesztője, rágalmazás miatt följelentést tett a nyomtatvány kiadója, a Debreczeni Újság nyomdájának tulajdonosa ellen, — a nyomtatvány ugyanis itt készült — aki a vizsgálat során bejelentette, hogy a nyomtatványnak maga Varga Lajos dr. a szerzője. Így azután ma Varga Lajos került a vádlottak padjára. A mai fővárosi tárgyaláson, melyen Tóth Aurél kir. törvényszéki bíró elnökölt, Varga Lajos dr. kijelentette, hogy a főmagánvádlót ezse ágában sem volt sérteni. *Hegedűs Loránt* ezzel a nyilatkozattal nem ségedett meg, hangsúlyozta, hogy a lapja ellen intézett inzultust teljesen magáévá teszi. Ezután a bizonyítási eljárásra került volna a sor, de Varga Lajos kijelentette, hogy az inkriminált nyomtatványban foglalt állításai bizonyítani nem tudja. A törvényszék Varga Lajost bűnszéknek mondta ki a rágalmazás vátségében és ezért négy napi fogságra átváltoztatható nyolcvan korona pénzbüntetésre, mint fő- és husz korona pénzbüntetésre, mint mellékintézetére ítélte. Az ítélet ellen ugy a főmagánvádló, mint a vádlott felebbezést jelentett be.

— **Elfogott tolvajok.** A debreczeni csendőrség ma elfogta Tóth Sándor és Kerekes Gábor munkásokat, akik Czulli Mihálytól egy száz korona értékű permetező gépet loptak el. A tolvajokat, miután tetteseket beösmerték, átkísérték az ügyészségre.

— **Méhészeti előadás.** A Hajdúmegyei Méhészegylet közlése mind a hó 2-ik vasárnapjára rendszeresített méhészeti előadásai elsejét, holnap, vasárnap délután fél 4 órakor tartja meg az egyetemes méhés telepén, ahol az egylet tagjain kívül a méhészet iránt érdeklődőket is szívesen látja a vezetőség. Ez alkalommal gyakorlati méhészeti kérdések mellett kiváltképpen a német, osztrák és magyar méhészek idei budapesti vándorgyűlésén és kiállításán való részvétellel képezi megbeszélés tárgyát.

— **Az Arany Bika Mulató** műsorának minden száma kiváló a maga nemében. Az emberi erő és ügyesség valóságos csodáit produkálják The Morisoff nyújtótornászok, kik a publikumot nemcsak bámulatba ejtik, de világhírű birkózó-paródiájukkal meg is nevetetik. A kitűnő komikusnak, Gyárfás Dezsőnek estéenként óriási sikere van. *Pompás kupléit* a közönség estéenként óriási tapsviharral jutalmazza. Szász Ilona, a Nagy Erdre cabaret művésznője, *Rastelbinder* angol női szízlét, *Poldi Len*, *Bros*, *Cabanis* excentrikusok, *Ella Gorbany*, *Lucie Werra* teszik a fényes programot teljessé. Az előadás 9 órakor kezdődik.

— **Játék a puskával.** Kiss Gábor hajduböszörményi lakos töltött fegyverét oly nyílt helyen tartogatta, hogy ahhoz mindenki hozzáférhetett. *Katonka Sándor* tizenhat éves cseléd egyszer föl is kapta a fegyvert s tréfából *Sánta Imre* pajtására fogta s nem tudván, hogy a fegyverben töltés van, elsütötte s a lövés talált és *Sántán* nyolc napon belül gyógyuló sebet ejtett. A törvényszék Kiss Gábort 60 korona fő és 40 korona mellékintézetésre, *Katonka Sándort* dorgálásra ítélte.

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtőzsdével szemben levő bódében.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

— **Könyvek a vasúthgyről.** „Vasuti Üzletszabályzat magyarázata” című könyv Kuthy Sándor dr. és Kuthy Imre szerzőktől a hét folyamán már megjelenik. Szerzők kérik azokat, kiknél előfizetési ív van, szíveskedjenek a megjelölt címre mielőbb beküldeni. A debreczeni—miskolci vasúti viszonylat áruújszabása könnyen kezelhető összefoglalásában Zajácz István máv. főellenőr és dr. László Gyula fogalmazó kiadásában megjelent.

— **Női zenekar a Magyar királyban.** A Magyar király kávéházban ma és a következő napokon a hírneves női zenekar, Földes Szerén kisasszony, Magyarország első cigányprimásnője személyes vezetésével hangversenyzik. Belépti díj nincs. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávé.

A hányásra ingerlő ricinus-olaj helyett számos orvos a Ferencz József-keserűvizet rendel. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy ez a tiszta, természetes gyógyvíz még oly esetekben is a nyákhártyák izgatása nélkül gyors és fájdalommentes tisztító hatással jár, amelyeknél más hashajtószereknek már nem volt meg a kellő hatása. A főváros egyik legrégebbi kórházának igazgatósága ezért ekkép fejezi ki elismerését: „Mint igen hatásos levezető- és hashajtó-ásványvíz a „Ferencz József” keserűviz kiválóan ajánlható.” Ulánzatoktól tessék óvakodni! A hol raktár nincsen, a legjobb közvetlenül a Ferencz József-keserűviz források szétküldési igazgatóságához, Budapestben, fordulni.

— **A Petőfi-Dalkör estélye.** A Petőfi-Dalkör Debreczenben, a kór Bethlen-u. 3. szám a. udvartér helyiségében a női kar tiszteletére a működő tagok szorgalmi és jutalmi alapja javára július hó 17-én, este 8 órkor Vidám-Estélyt rendez. Az estélyre belépődíj nincs. A műsor ára 40 fillér, mely belépőül szolgál. Műsor: 1. Nyitány a dalkör tagjaitól alakult zenekartól. 2. Enek. A dalkör tagjaitól. 3. Dialog. Előadja Cs. Nagy Ica és Szegedi Rózsika kisasszony. 4. Hegedű szóló. Előadja Szegedi András működő tag. 5. Éji dal. Előadja a vegyeskar. 6. Komoly szava'at. Előadja Agoston Nusika k. a. 7. Tréfás monolog. Előadja Sarkadi Mihály működő tag. 8. Szóló (zenekisérettel). Előadja Szőke Juliska k. a.

— **Üzleti tanulókat keresünk** azonnali belépésre Hegedűs és Sándor könyvkereskedése Debreczen, Kossuth-u. 11.

— **Néhány modern üzlethelyiség** kiadó Csapó-utcai piacon (Knoll házban) az árvaszék alatt.

— **Fürdő megnyitás.** Az izr. hitközség Pásti-utcai fürdőjét (mikve) átalakította, újonnan berendezte és az immár a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő tündört a közhasználatnak átadta.

— **Igazolványba** arcképet legolcsóbban Németi fényképész műterme készít.

— **Jegyesek!** Butorszükségletüket legolcsóbban szerezhetik be Jancsó Testvérek Sestakerti asztalos ipartelepének butorraktárában Csapó-utca 17 szám. Színházi átjáró udvar.

— **Jogi vizsgákra való készültség megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szeminárium Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tanácsleveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapi ulaló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi

— **Olla** higien gumi bevezetem többi amerikai higien gumi óvszerek mellé. Vitárus Szentanna-u. 1. sz.

— **Valódi panama** kalapok 12 koronától feljebb, szalma kalapok 2 korona 50 fillértől 12 koronáig Frank Testvéreknél Piac- és Szent-Anna sarok.

— **A gyümölcsbefőzés** kézikönyve kötve 60 fillér Antalfynál.

— **Sévkötők** óriási vétel miatt egyoldali drb 3 kor. Dupla 6 kortól kapható míg a raktár tart Vitáriusnál Szent-Annában 1. szám alatt.

Dr. Benedek (Gottlieb) Márton

ügyvédi irodáját

Debreczenben, József kir. herceg-
utca 17. szám alatt

megnyitotta.

— **Villamos berendezéseket** legmegbízhatóbban és jutányosan rendez be Földvári Piac-utcai ideiglenes barak. Telefon 168. sz. Tanulók felvételnek.

— **Befőzéshez** dupla vastag pergament papir Thaisz Arthur papir áruházában kapható.

SARIS-40 60
KALODONT
LEOJOBB
FILLER FOG-CRÉME

Terménytőzsde.

Echvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.
Budapest, 1910. jul. 9.

Készáru tartott. Határidők igen szilárdak, zárlatok kissé ellanyhulnak.

1910. októberi buza	9.37—38
1911. áprilisi buza	9.59—60
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.11—12
1910. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. májusi tengeri	5.55—56
1910. júliusi tengeri	5.51—52
1910. augusztusi tengeri	5.55—56
1910. augusztusi repeze	—

Legsúlyosabb alapon álló
Elsőrendű új óras
ékszerüzlet és műhely
Sándor Ármin
DEBRECZEN

Piac-u. 41. (Dréher sörcearnok mellett.)

Prima briliántok! — Preczis órák! — Gazdag választéku ezüst raktár!

Eddig nem létezett olcsó árak!

Órajavítások, ékszer alakítások kiváló gondnal, legolcsóbban.

Törvénykezés.

Büntetés kődobálásért. — A debreceni törvényszék ma három napi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte Somogyi Gyula hajdusoboszlói lakost, aki Tisza István gróf debreceni látogatása alkalmával kövel dobált s e közben egy rendőrt fején megsértett. Somogyi tagadta ugyan tettét, de a tanúk bizonyították, hogy Somogyi igenis dobált. Az elítélt s az ügyész is felebbezett.

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(90.) Irta: Vértesi Arnold

— Ah! igen, igen, ő is megbocsát, ha igazán szereted, — suttozta Ida.

Aztán rokonához fordul s mialatt piruló arcát kissé félrehajítja, halkán szól:

— Térj vissza oda, a hová a kötelesség hi.

— Már nem lehet s nincs több kötelesség, mely oda vissza hívna, a hová te! küldesz. Megirtam nőmnek valózhatlan elhatározásomat. Vagy követnie kell engem a szegénységbe, lemondani minden vagyonáról, lakni egy hőspos kis szobában, a hová én húzódtam, nélkülözni, tűrni s abból élni, a mit én naponként megkeresek, egy fillért sem szabad magával hoznia, egy darab ruhát sem, vagy örökre elváltunk. Ném választott. It a levél.

Az ifju leány keble percéről-percra hevesebben háborog. Oh! ha neki kellett volna választania, mily szívesen választotta volna a szegénységet! De a büszke, előkelő hölgy felkelté másképp hangzik, dölyfös n jéghidegen. Jegyűrűjét kűdi s kéri az elválásra nézve a további közlendőket ügyvédjéhez intéztetni.

Fodor Gyula összehajtogatja s elteszi a levelet.

— Most már olvastad magad. A többi az ügyvédek dolga, nem a mienk, — szólit keserűen — Kompolthy Lenke, a buzgó katolika hölgy, ki soha el nem mulasztotta a vasárnapi misét, kész áttérni a reformált vallásra, hogy könnyebben megtörténhessék az elválás. Látod, hogy mindketten egyformán sietünk lerázni a lánczokat.

A fiatal leány hallgat, sóhaj, most már látja, hogy az elkecseregett kedélyek kibékítése lehetetlen, hogy az a szikra rég összehalmozott gyuanyságot lobbantott lángra s hogy mindennek örökre vége a két büszke lélek közt. Sajátságos szomorúság fogja el a fiatal leány szívét, mintha sajnálná a nőt, a kit nem is ösmer s a férfit, kinek szemében csak a kielégített büszkeség villog e percében és semmi fájdalom sem látszik.

De Ida mégis ösztönszerűleg érzi, hogy a kapocs nem szakadhatott el anélkül, hogy a két szív ne véreznék utána, bármint takarják büszkeségükkel. Mély, fájó részvét rezeg át a fiatal leány lelkén — s mily csodálatos rejtély az a szív! — ugya akkor valami titkos örömet érez.

Azt hiszi, nemtelen érzés az s el akarja folytatni. Megzavarodva kel föl, néhány szót hebeg, hogy nem maradhat már tovább, várják...

— Csak még néhány perczig, — szólit Gyula és elejébe áll.

Az ifjunak arca lángol.

— Majd máskor... máskor... — rebegi a leány s kalapja után nyul.

Gyula megfogja kezét s visszavezeti a székhez.

Még nem mondtam el mindent, Ida, és el kell mondanom, mert azt hiszem szétrepesztí szívemet. A hogy te veled cselekedtem, az gyalázatos árulás volt; de megbűnhődtem érte...

Ida hevesen fölkel, újra félbe akarja szakítani az ifju', de az nem ergedi.

HRABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT.
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

— Megbűnhődtem. Ama két év alatt soha egy pillanatig sem voltam boldog, a legmármorosabb percekben is éreztem szívemben azt a fulánkot, melyet nem lehet kitépni onnan soha. Százszor, ezerszer megjelent előttem a te képed. Azt hittem, csak a lelkiismeret mardosása festi előmbé; most tudom, hogy nem csupán az volt, nem az volt . . . a szerelem volt.

Ida remegve, esengve tekint az ifjura.
— Hallgass . . . ne mondd . . . hallgass, ez istenért!

— Nem hallgathatok. Most látom a gyémántot, melyet könnyelműen eldobtam, a te jó áldott szívedet. Mert tudom, hogy csak téged szeretlek, csak téged igazán.

A leány leküzdő lázas felindulását s szelid, szomorú mosolyával, bár kissé remegő hangon szól:

— Gondold meg, hogy már kétszer csalódtál; csalódnál harmadszor is.

— Nem! nem! — szakítja félbe az ifju; — már nem csalódom. Ebbe az érzésbe, mely most betölti szívemet, nem vegyül semmi más indulat, semmi önzés. Lemondok a nagyravágyás minden álmáról, boldog leszek veled elfelejtve ismeretlen, alacsony sorsban. Oh! ez más érzés, egészen más érzés, mint az, a mely egykor elvakított . . . Ida! Ida! nézz rám, lehetetlen, hogy ki ne olvassd szememből, hogy ez az egyetlen igaz érzés, mely soha el nem mulik . . . soha! soha!

A fiatal leány fejét lehajtva, mintegy kábultan hallgatta az ifju ajkáról lázasan áradó szavakat. Majd elsápadt, majd meg lángpirosság ömlött át arcán. Már nem igyekezett fölállni; attól félt, hogy talán nem is bírják el reszkető lábait. Csak némán, lehajtott fejjel, félig behunyt szemmel, dobogó kebelével, elfojtott lélegzettel ült ott. Egy szót sem talált a mit mondani birt volna.

— Ida! kedves Ida! — hangzott az ifju forró, szenvedélyes szava, — ha megbocsáthatasz, ha szeretni bírsz még valaha, ha meg akarod velem osztani a szegénységet, higgy nekem még egyszer, nyujtsd ide kezdet még egyszer, légy feleségem, az én édes kedves, egyetlen feleségem!

Fodor Gyula térdre borult a leány előtt s megragadta kezét. Lassan, gyöngéden vont vissza kezét a leány s eltakarta vele arcát. Nem szólt semmit, csak könnyei folytak alá ujjai közt.

— Ida! — kiáltott az ifju s még egyszer megragadta azt a kezét, úgy, hogy a leánynak most arcán gördültek végig a könnyek; — ugy-e, hogy szeretsz? Ugy-e, hogy az enyém fogsz lenni? Ida! édes, kedves Ida!

A leány arcán valami kimondhatatlan szelid, édes mosoly szállt át egy pillanatig, míg szemében folyvást rezegtek a könnyek; aztán bussz, komolylyá vált arcának kifejezése s halkan, csaknem suttogva szólt:

— Miért nem hallgattál, míg az a másik kapocs fölbontva nincs?

Fodor Gyula elnémult. Gyöngéden megragadta a leány kezét, de nem merete őt szívéhez szorítani. Valami aggódó, csodálatos érzés támadt egyszerre lelkében, valami szorongó félelem, mintha másodszor követett volna el árulást e kedves jó leány ellen.

— De hiszen szeretem, egyedül őt szeretem, — mormogta magában, midőn távozott. — Isten látja lelkemet, hogy igazat mondtam.

Hanem az a szorongó érzés csak nem akart távozni.

XXVI.

Jó barátok és barátnők.

A nagy taposó malomban, melyet országgyűlésnek hívnak, újra elkezdtek a törvényjavaslatokat örökölni. A főrendiházban elfoglalták helyüket Szi vasy Jenő báró, Hát-szeghy Muki gróf és a többi gavallér. A képviselők padjai megteltek kidomborodott, jó falusi levegőtől duzzadó alakokkal, szürke szakállakkal, kopasz fejekkel; hanem azt a sugár, barna fiatal embert ott a terem közepe táján hiába keresik a szemek. Az elnök bejelenti, hogy Fodor Gyula lemondott képviselői mandátumáról. Az ugaros-karádi körületben új választás fog elrendelteni.

— Mi a ménkü lelte azt a fiut? — mormognak néhányan.

Mások szánakozón vállat vonnak. Furosa bírek szállongnak róla; azt mondják, gyerekeket tanít, házról-házra jár leczkéket keresni s az újságban is hirdette magát. Nincs már sem fogata, sem uri lakása, egy ócska esernyővel gyalogol s valahol a harmadik emeleten egy szegény kontár szabónál lakik.

(Folytatjuk)

Nem létezik jobb
kifűnő husleves azonnali elkészítésére

A **MAGGI**-féle
husleves-koczkánál.

Darabja 5 fillér.

A MAGGI-féle husleves-kocka tiszta, legjobb husleves szilárd alakban és a szükséges konyhasót és fűszert is tartalmazza.

Csak a MAGGI névvel és a keresztesillag védjeggyel valódi.

Pályázat.

A „Korona gőzkenyér-gyár“-nál Vargakert egy pénztárnoki állás betöltendő. Pályázhatnak oly kereskedelmi végzettségű leányok vagy idősebb esetleg más oldalról nyugdíjazott egyének, akik a pénztárkezelésben teljesen jártassággal bírnak. Övédeképességük előnyben részesülnek. Ajánlatok igény megjelöléssel Bethlen-utca 23. küldendők.

Olcsó ékszer eladás!**Rose Dezső**

közkedvelt
ékszerész és órák üzletében.

Brillians és gyémánt ékszerek kedvező vétel folytán

mesés olcsó árban
kaphatók.

Czipő üzlet áthelyezés.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy

Czipő üzletemet

Hatvan-utca 11. szám alól **Placz-utca 3. szám alá helyeztem át.** (Mura-közi gyógyszerész házába.)

Ez alkalommal értesitem a t. közönséget, hogy **előre haladt időny miatt** a raktáron levő

saját gyártmányu czipőimet

mélyen leszállított árban árusítom ki.

Mérték utáni rendelések 24 óra alatt készíttetnek. — Szives pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

FISCHER MENYHÉRT.**Feltalálók!**

Kinek eszméjük, javításuk vagy feltalálásuk van és azokat értékesíteni akarják, forduljanak legjobban, legbiztosabban és bizalomteljesen hozzánk. Titoktartás, ingyen vizsgálódás elsőrangú, minden brauch-beli czegek közreműködése mellett. Jó találmányok iránt mindég van tudakozódás. Feltaláló feladatok ingyen. — Válaszbélyeg csatolandó.

Találmányok kidolgozási és értékesítő iroda

Bäuerle & Beck
Karlsruhe in Baden.

Carl Kronsteiner

időjárás erős, mész

agade-festék

Törvényszékiileg védett.

50 árnyalatban, 24 l.-től külön-ként feljebb.

Évek óta legjobban bevált és utánzatokat felülmúló. Egyedül célszerű mázó anyag már festett fagadenál.

Email-Fagade-festék nem színle-festő, egy vonással fest, nem szükséges az előalpozás, email erős — csak hideg vízben feleresztve használható. Antiseptikus — mérégmentes — porhanyós. Fenkőlt festés belső helyiségeknek, még festetlen fagadoknál, faépitményeknek, mint színek, pavilonok, kerítések stb. Kapható minden árnyalatban. Ára m²-ként 5 fillérért. Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve.

Carl Kronsteiner,

Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár minden nagyobb városban.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Sí-mává, fehérre és üdévé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECEN.

Donogán és Somossynál
 Debreczen,
 Klisemplombazár.
 Fürdő köpenyek. — Női és férfi
 úszóruhák. — Tricó és Pique pap-
 lanok. — Dörzs törülközők.
Óriási választék!

**Fölvétel a Bohn-féle
 „Szegedi Deák-Otthonba”,
 mint internátusba.**

Az internátusba fölvételnek a szegedi középiskolák bármelyikébe járó tanu-
vallás és nemzetiségi különbség nél-
kül, továbbá azok, kik a felső kereske-
 delmi, polgári avagy felső ipariskolát
 öhajják látogatni. Ellátási díj egész évre
 400 korona. Az internátusnak kitűnően
 berendezett kétemeletes palotája van, ahol
 a növendékek szakszerű felügyelet alatt
 állanak.

Minden további felvilágosítást kész-
 séggel nyújt a tulajdonos,

Bohn Károly.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. sz.

Ajánl:

Kerti-padokat

fecskendőket, „Hydronette” kézi-
 lecskendőt, különböző

Szöllő-permetezőket.

Nagy raktár

takaréktüzhelyekben,

francia-konyhákban.

864—1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1395/2.
 —1910. számú végzése folytán közhírré tétet-
 tik, miszerint Brachfeld Sigfried részére 288
 kor. 90 fill. tőke, ennek az esedékesség nap-
 jától számítandó 5% kamatai és az eddig
 összesen 66 kor. 50 fill. perkölttség erejéig
 1910. évi május hó 10-én bíróság felülfozlalt
 és 881 koronára becsült butorok, könyvek és
 egyéb ingóságok **1910. évi július hó 13-án**
délután 3^{1/2} órakor kezdetét veendő és Deb-
 reczenben Bundi-u. 15. sz. alatt megtartandó
 nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérnek
 azonnali készpénz fizetés mellett, szükség
 esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-
 azon foglaltatók részére, kik már jogerős
 végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi június hó 16. án.

Bódogh Zsigmond
 birói kiküldött.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 558. sz.

A modern ékszerész ipar remekei
 készülnek

Vági István

ékszerész műhelyében

Debreczen, Miklós-utca 10. sz.

Átalakítások a legjobb kivitelben.
 Javítások, vésések kitűnően és jutányosan
 eszközöltetnek.

Állandó raktár kész ékszerekből.

Megnyílt! Megnyílt! Megnyílt!

Nap- és esernyő

gyári raktár

Debreczenben, Sas-utca 3. szám alatt.

Raktáron tartok és készítek minden-
 nemű ernyőket. Javítások és áthuzások ol-
 cson és pontosan eszközöltetnek.

A n. é. közönség pártfogását kérve
 tisztelettel

Wiener Herman

nap- és esernyő készítő

Debreczen, Sas-utca 3. sz.

Butor részletfizetésre

a legegyszerűbbtől a legmodernebbig ked-
 vező fizetési feltételek mellett, jutányos
 árban kapható

Grünfeld Mór

püspökladányi butorkereskedőnél,

aki levélbeni tudakozódásra minden fel-
 világosítást is készséggel megad.

Könyvelésben jártas kisasszony

keresletik

Frenkl Jenő sörnagykereskedésében

Arany János-utca 60.

Használjon Nagysád Földes-féle
MARGIT-CRÉMET,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú höl-
 gyeknek is kedvenc szépségítő szere, az egész vi-
 lágon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában
 rejlik a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása
 már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák
 és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt
 dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményt
 vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsir-
 talan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt,
 pattanást, miteszert, májfoltot, ránczokat stb.
 gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arc
 hanem a nyak, váll és kéz fehérítésére és szépi-
 tésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona,
 kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában

Készíti és postán küldi:

FÖLDES RELEMEN gyógyszerész Aradon.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz
 Nagy Ferencz, Jóna és Jóna, Mihalovits Jenő,
 Mauthner Alfréd, Murakózy László, Kubek Sán-
 dor. — Hajdusoboszlón: Barbócz Zsigmond. —
 Halduböszörményben: Ercsey Gábor gyógyszer-
 tárákban. —

Szolyvai, Polenai és Luhi-Erzsébet

lithion tartalmu természetes égvényes
savanyuviz források.

Különleges szer

gyomorhaj és köszvény ellen.

Elsőrendű szakfőriak vegyelmezésealap-
 ján rendkívül gyógyhatásuak **köszvény,**
ves-, hólyag és a **vizeleti szervek** bajai-
 nál. **Cukros** huyár, **epekő,** a **torok** és
tüdőszervek bajainál és **gyomormegbe-**
tegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő ízű,
 igen üdítő ásványi viz bor, cognac vagy
 citromsavval vegyítve.

» Csira és vasmentes. »

Kapható mindenütt. Főraktár:

Roth Testvérek

Debreczen, Piacz-u. 11. szám.

Telefon 818.

Telefon 818.

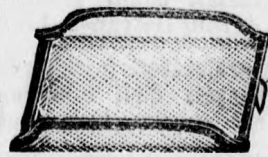
Uj vasbutor

és sodronyágybetét készítő

Neumann J.

Péterfia-utca 19 sz.

javitásokat pontosan
 eszközöl.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki volna hajlandó egy szép fiatal, barna uri leány állandó barátja lenni az irjon „Biztos eredmény” jelíggel a kiadóhivatalba.

Drága egyetlen Énkém, leveledet vettem okvetlenül ettől leszek. Számtalan csókot küldök. Mamád.

Betöltendő.

Ügynököt keresek szénsavas ártézi víz kiördéséhez nagyobb fizetéssel. Értekezhetni lehet Hatvan-u. 28.

Megbízható izr. ügynök felvétetik a „Debreczeni Tejsarnok” Széchenyi-u. ca 25. úgyszintén egy jóra való házmester.

Egy jó családból való fiú ellátással felvétetik Varga István fűszer üzletében H.-Bó szörmény.

Megbízható tejkihordó kocsis jó fizetéssel felvétetik a tejsarnokban, Széchenyi-u. 25.

Teljes ellátással vagy fizetéssel tanuló kerestetik fűszer üzletbe. Szent-Anna u. 39.

Jó házból való fiú tanulónak fizetéssel felvétetik Rózsához kistemplombazár.

Ügyes varróleány, aki önállóan szab, jó fizetéssel felvétetik. Rózsa Kistemplombazár.

„Korona gőzkenyérgyár” Vargakert keres négy ügyes helyi ügynököt, továbbá hat kenyérügynököt, kik a kenyeret kocsikkal szétszállítják, valamint a városi raktár és gyártelepen levő üzlethez elárusítókat. Ajánlatok írásban vagy személyesen Bethlen-u. 23. keretnek.

Perfekt könyvelő vagy könyvelőnő, ki magyar és német levelezést is végzi egy régi Iparvállalatnál felvétetik. Sajátkezű írásbeli ajánlatokat „könyvelő” jelíggel továbbít a kiadóhivatal.

Munkás leányok felvétetnek Honvéd-utca 16. szám alatt.

Adás-vétel.

Pollák János okmánykészítő és hirdetési iroda Debreczen, Varga-utca 25. tudomásul hozza a közönségnek, hogy „Hajdumegye Czimtára” minden tizedében kapható, ára 80 fillér.

Egy nagy pénzszekrény megvételre kerestetik czim Piacz 45. Márkus Jenő.

40 éve fennálló fűszer vegyeskereskedés Hajdu városban házzal együtt más vállalkozás miatt jutányosan eladó. Czím a kiadóban.

A nagy Bocskai kertben 1104 kadrát szőlő eladó, értekezhetni Homok-utca 114.

Mindenemű zálogjegyek és értékpapírok vétetnek Bethlen-utca 64. sz.

Szalma, Panama és nemez kalapokat legjobban tisztít Békés Lajos kalapos műhelye. Piacz-utca 46., az udvarban.

Önt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ággyterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dusan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Gabonás zsákok és mindenféle ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében Petőfi-tér a nagyállomás közelében.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Uj rendszerű női férfi divatárak és butoroladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2,

Tetőcserép, mész, cement kapható Falöp és Társa mészkereskedésében, Homokkert-utca 121. Hatvan utca 9.

Főserület — trafikál és italméréssel — elutazás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban

Egy pedálos, nagy fedeles, teljesen jó karban lévő czimbalom olcsón eladó. Czím a kiadóban.

Az új részletárházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 korona részletfizetés mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon, kanavász, szőnyeg, függöny, paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhoz megyünk rendelést felvenni. Adler és Schwarc Simonffy-u. 6. tejpiaconál szembe

Eladó egy 10 H. P. lokomobil, egy 8-as cseplő szekrény, egy 8 és egy 4 méteres henger sz. ta. Mezei Lajos, malomtulajdonosnál Konyár.

Homoki faj boraimat, kiváló jó minőségűek hordó számra is eladom. Dr. Weisz Barnát ügyvéd Piacz utca 30.

Motoros kerékpár oldalüléssel kitűnő működésű 500 koronáért eladó, Rakottay tanárnál Hajdu-Szoboszló.

Egy féderes kocsis eladó, 2 lóval és 10szer számmal együtt. Czím a kiadóban.

Egy jó karban levő használt kerékpár eladó. Ugyanott monogram hímzést elvállalok Simonffy-utca 37.

Eladó szőlő a Bocskai kertben. 3 hold szőlő, egy rajta levő jó kő épülettel, 3 szoba, terrász, konyha, borpince, mellékhelyiségek. Czím a kiadóban.

Uj harisnya kötések és fejelések. A legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Debreczen, Piacz-utca 32.

Lakás

Egy csinosan butorozott szoba egy vagy két személyre kiadó. Grósz József postatisztánál, József kir. herceg-u. 34.

Egy 5 szobás modern utcai lakás közel a piacshoz, augusztus 1-re kiadó. Czím a kiadóban

Kiadó aug. 1-től a Jókai-utca 5. számú ház egész udvar, 7 szoba, konyha, villam világítás, jó vizű kut, alól szuterén.

Külfeljárati butorozott szoba Szent-Anna-utca 39. szám alatt kiadó.

Két szobás utcai lakás kiadó, Szappanos-u. 4.

Különféle.

Welsz Ferenoz épület és mű-butor József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Szép csak az lehet, ki

Mauthner

„Lillom-crémjét”

használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sark

1910. július 10.

Hamburg Salamon

•• bőrönd- és koffergyáros. ••

Készít mindennemű

Utazó bőrönd és koffereket.

Javításokat elfogad.

Kész kofferek

raktáron kaphatók

•• a legolcsóbb árak mellett. ••

DEBRECZEN, Piacz-u. 47.

Vigyázat!

A dísznőhizálás csak akkor használható, ha egy állat sem betegszik meg. Csakis az „Obelisk” dísznő cseppek „SUSSANOL” biztos hatású és megóvják a veszteséget. — Az elismerések

ezre igazolja

szerep dísznő

csak ez előzi

Egy üvegese á 2 K

Vigyázzunk a mel-

„Obelisk” (oszlop) sa

ézt. Csalhatatlan

vész ellen. valamint

meg ezt.

10 üveg 8 korona.

lékelt védjegyre

pontos czimre.

Apotheke zum Obelisk des Viktor Hauser vorm. P. Birnbacher, Klagenfurt, Kärntner-platz.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épülete, deszka és cserépkereskedése, Wesselényi-tér 6. szám alatt (Bertagözmalom mellett.) — Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinnek saját érdeke, — hogy szükségletét nálam szerezze be. —

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, lágyágában és olcsóságában.

Női ruhák mértékszerint felváltatnak.

Vásárlás fenn...
Hun...
Hely...
Hü...
get, u...
szive

Uj...
Mindenféle készáru raktáron tartok.

Női ruhák mérték szerinti felvállaltatnak.

Ruhaalkjok és bluzok

legszebb kiállítással a legutolsó divat szerint szövetből, delinből, kertonból, Zefirből és batistból, valamint

Rész kötények, női- és férfi-ingek, gyermek ruhácskák

saját varrodámba készítve. Hazai gyártmányu nap- és esernyők legolcsóbb áron kapható

Bittó Sándor

nődivat és vászon üzletében
Degenfeld-tér 10. szám alatt.

Gyász ruhák 24 óra alatt készíthetnek.

Műjéggyár.

Vendéglősök, hentesek és mészárosok műjéggyára r. t. a napokban megkezdi működését.

A jég ára házhoz szállítva:

1 tábla 40 fillér, részvényeseknek 26 fillér.

A részvényes urak kéretnek füzeteiket előre kiváltani és füzetekkel a jeges kocsisoknak fizetni.

Füzetek válthatók

Halász J. Csapó-utca 14 sz alatt

Rosenberg Frohner vendéglős, Piacz-u. 67.

Varga Imre mészáros, Simonffi-u. (Bérpalota.)

uraknál.

Telefon 820.

Telefon 820.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyra becsült közönség szives tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

Órás és ékszer üzletemet házlebontás miatt

május hó 1-én Piac utca 85. szám alól Hunyadi utca 12. sz. a. (Várad-utca) helyeztem át.

Egyidejűleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jó indulatukkal mint eddig, úgy ezután is velem szembe fenntartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel
Gasparik Ádám
műrás és ékszerész.

THIERRY A. balsam.

Thierry A. gyógyszerész balsam

Törvényesen védve. — — — Valódi egyedül az apáca-védjeggyel. Feltétlenül hat a szervnek minden betegségénél, um.: köhögés, hányás, rekedtség, torokkatarhus, tüdőbetegség, gyomorgörcs és egyéb gyomorbetegségeknél, a belső szervek minden gyuladásánál, étvágytalanságnál, rossz emésztésnél, keménytestesedésnél stb. Külsőleg minden szájbetegségnél, fogfájásnál, égési sebnél, testszagátánál, kiütésekénél, különösen influenzánál stb. 12 kicsi vagy 6 kettős üveg, vagy egy nagy családi utazó üveg korona 5—

Thierry A. gyógyszerész valódi **Centifolia-kenőcse**

meglepo, csalahatatlan és utólerhetetlen gyógyhatással még oly idült rákszerű sebeknél, dagazatoknál, sérüléseknél, gyuladásoknál, csunya lábánál, saroknál, minden idegen testet eltávolít, genyedéseket megszüntet, legtöbbszörre kínos operációkat feleslegessé tesz. 2 doboz K 360. — — — Czimezzünk: — — —

— Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch. —
Főraktár: **Török Józsefnél Budapest.**

Új épület és műbádogos.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a **Simonffy-utca 7. (Kispacz)** alatt a mai kornak teljesen megfelelő

bádogos műhelyt

nyitottam, ahol is minden e szakmába vágó

épület- és műbádogos munkát

terv szerint elkészíték, — valamint konyha és fürdőszoba berendezéseket a legjutányosabb árban, javításokat pontosan eszközölk.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kertész Samu.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanulóak felvétetik.

Fürdőkádak kölcsönöztetne.

Mindenféle készárut raktáron tartok.

Templom, torony festések és fedések olcsón eszközölhetnek.

Tavaszi gyógyítás Dr. Dralle fenyő-hajvizével

utólerhetetlen hatással van a haj növéseére.

Üveg ára korona 2.50 és 5.—
Kapható minden gyógyszerárban, illatszerekkereskedésben, drog-riában és borbélyüzletben.

Gyári raktár:
M. Hoffmann & Co. Tetschen, a/E.

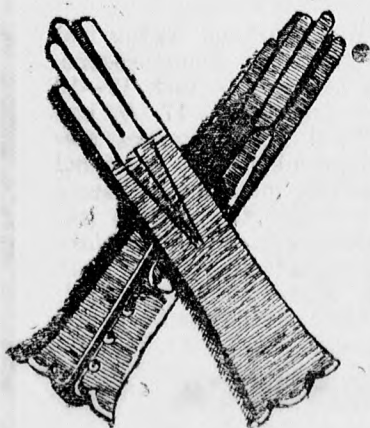

Gépirást megtanulhat bárki!

gyakorlati idő 15 nap, napi 1 órai gyakorlattal.

Tanulási díj 5 korona mely összeg előre lefizetendő.

Tanulni lehet a **NAGY LAJOS** irodájában Csapó-utca 13. sz. alatt.

Vigyázat hölgyeim!

hosszu selyem és czérna

← **keztük** →

bámulatos olso árban kaphatók

SCHÖNER SÁNDOR

keztü, kötszer- és orvosi műszertárában

Debreczen, Piacz-utca 12. szám, (Stenczinger-ház.)

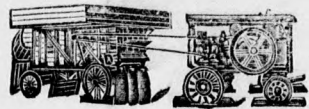
Fazekas Imre
Villanyvilágítási és
erőátviteli
vállalata
Debreczen, Piacz-u. 77.

Szőnyegek, Függyöök, Terítők
Haas Fülöp és Fiai
gyárosoknál
Debreczen, Piacz-u. 59.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó utca 13.

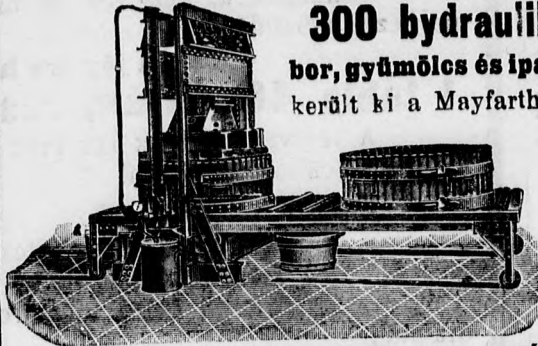
Egy nagyon jól jövedelmező
szép nagy sarok ház
eladó a Főtér szájában!
Alkalmi vétel! 17 ablak az utcára! Évi
lakbér jövedelme cirka 4 ezer korona! A
lakásokban gázvilágítás, cserépkályhák és
az udvarban kitűnő vízü kut!
Hagyon jutányos ár! Kedvező fizetési feltételek! Ezen
ház a Simonfy-utca 19. számú szép nagy ház!

Ha
gazdaságos
tartós
üzembiztos

Benzinmotoros cséplőkészletet
olcsó árban
kedvező feltételek mellett
teljes szavatossággal
őbajt, úgy forduljon
Szücs Ödön
Budapest, VI. Nagymező-utca 66. szám alatti
üzéghöz, mely cég felszólításra kész-
ségeesen szolgál árjegyzőkkel.

35'000 bor- és gyümölcs-sajtó
20'000 gyümölcs- és szőlőzúzó

300 hidraulikus sajtó
bor, gyümölcs és ipari célokra stb.
került ki a Mayfarth-féle gyárakból.

Az 1809-iki évben
készült

2500 sajtó,
1200 zúzó

Csattanós bizonyítéka ezen gyártmányok feltűnő jóságának.

Tessék bizalommal fordulni

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

mezőgazdasági és ipari géppárhoz

Bécs, II., Taborstrasse 71.

Kitüntetve több mint 650 arany-, ezüst stb. éremmel.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen.

Képviselek és viszontelárúsítók kerestetnek.

Tessék mindig a Mayfarth cég nevére ügyelni.

Uj gyógyfürdők Debreczenben a Margitfürdő-intézetben.

Rénes iszapfürdő a Reumás bántalmakban. Szikszós iszapfürdő a Női bajokban.
Formika szénsavas és Oxagon élelyfürdő a szivbajosok, testi kimerültek és
álmatlanságban szenvedők részére.

Az iszap fürdő nyitva van Dél előtt 6—12-ig férfiak. Délután 1—6-ig nőknek.
Ára bepakolás és ápolással együtt 2 korona.

A szénsavas és élely fürdő nyitva van egész nap, úgy férfiak, mint nők részére.
Ára a szénsavas fürdő 3 korona, élely fürdő 4 korona.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Agyag Ipar
termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségénél
nél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15—16
cm. széles és sulya drb.-ként 1'30—1'40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm.
széles és sulya drb.-ként 1'30—1'35 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cse-
répből szükséges 43—45 drb. sulya 55—63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből
szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserép
20—25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70—80 kg. sulyu lesz.
addig a gépcserép csak 8—9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50—51 kg. lesz.
A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 1/2, 3/4 és 1. nagyságba is készíti fenti gyár,
szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényel-
mére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyárt-
mányaink gyárvezetőségünkönél is vagy a fentebb leírtaknál.

LÓWI ARMIN

Karczagi agyagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.